

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžr/121/2016
Identifikačné číslo spisu: 2012200300
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2012200300.5

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: JUDr. E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. č. X., L., právne zastúpený: JUDr. Peter Tóth, advokát, so sídlom Bartošková č. 7, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, katastrálny odbor, so sídlom Vajanského ul. č. 2, Trnava, (pôvodne Správa katastra Trnava), za účasti: L.M.FINANC, s.r.o., so sídlom Tehelná 8, 917 01 Trnava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo Z 567/12 zapísaného dňa 22.3.2012 pod číslom zmeny 1394/12, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/52/2012-296 zo dňa 24. marca 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/52/2012-296 zo dňa 24. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom č. k. 14S/52/2012-296 zo dňa 24. marca 2016 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného - Správy katastra Trnava číslo Z 567/12 zapísaného dňa 22.03.2012 pod číslom zmeny 1394/12, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie. Žalobcovi a účastníkov konania L.M.FINANC, s.r.o. náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že Správa katastra Trnava rozhodnutím sp. zn. Z 567/12 zapísaného dňa 22.03.2012 pod č. zmeny 1394/12, poukazom na § 159a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku a § 51 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 162/1995 Z.z. alebo katastrálny zákon) vykonala výmaz vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam

zapísaným na LV č. XXXX, XXXX. Správa katastra vykonanie záznamu v katastrálnom operáte odôvodnila tým, že na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR č.1Sžr 46/2011 zo dňa 17.01.2012 došlo k zrušeniu rozhodnutia Správy katastra č. V 1055/09 zo dňa 03.04.2009, ktorým Správa katastra Trnava povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom žaloby a ktoré mal nadobudnúť právny predchodca žalobcu. Ďalej krajský súd zistil, že zúčastnená osoba L.M.FINANC, s.r.o., uzatvorila dňa 23.03.2009 kúpnu zmluvu ako predávajúci s kupujúcim J., pričom predmetom prevodu boli nehnuteľnosti zapísané v LV č. XXXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX. Správa katastra vykonala na návrh účastníkov vklad vlastníckeho práva týchto nehnuteľností dňa 03.04.2009 pod sp.zn. V 1055/2009. Následne J. B. ako predávajúci previedol kúpnopredajnými zmluvami tieto nehnuteľnosti na žalobcu. Vklad vlastníckeho práva pre žalobcu bol vykonaný rozhodnutiami Správy katastra Trnava č. V 5258/10 a č. V 5257/10. Na LV č. XXXX a LV č. XXXX bola uvedená poznámka, ktorá informovala o tom, že Okresná prokuratúra v Trnave podala návrh na preskúmanie rozhodnutia Správy katastra o povolení vkladu č. V 1055/09, na základe ktorého sa stal vlastníkom nehnuteľnosti J. B.. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR č.1Sžr/46/2011 zo dňa 17.01.2012 bolo rozhodnutie Správy katastra č. V 1055/09 zo dňa 03.04.2009 zrušené a vec bola vrátená Správe katastra Trnava na ďalšie konanie. Na základe tejto skutočnosti vykonala Správa katastra Trnava záznamom Z 567/12 v spojení s číslom zmeny 1394/2012 dňa 22.03.2012 záznam v katastrálnom operáte, kde vymazala ako vlastníka predmetných nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a XXXX žalobcu a zapísala ako vlastníka spoločnosť L.M.FINANC, s.r.o..

Krajský súd konštatoval, že pri dôslednej aplikácii ust. § 34 ods. 1 katastrálneho zákona, keď práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam, ktoré vyplývajú z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín.

Podľa názoru krajského súdu takouto listinou je práve rozsudok Najvyššieho súdu SR č. 1Sžr 46/2011, ktorým Najvyšší súd SR rozhodol tak, že vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zapísaný v prospech právneho predchodcu žalobcu J. B. sa zrušuje, čo znamená, že J. B. predmetné nehnuteľnosti nenadobudol do svojho vlastníctva a teda podľa zásady, že nikto nemôže na iného previesť viac práv ako má, nemohol žalobca tieto nehnuteľnosti následne nadobudnúť do svojho vlastníctva od J. B..

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že rozsudok NS SR č.k. 1Sžr 46/2011, na základe ktorého došlo k výmazu žalobcu z listov vlastníctva je len správnym a procesným rozhodnutím, krajský súd považoval za správnu argumentáciu žalovaného uvedenú v písomnom vyjadrení zo dňa 23.07.2012, podľa ktorej dotknutý rozsudok je svojím obsahom rozhodnutím o určení vecného práva k nehnuteľnostiam, nakoľko v ňom súd určil, že k prevodu vlastníckeho práva pre nedostatok formálnych náležitostí právneho úkonu nedošlo.

Ďalej krajský súd uviedol, že hoci v čase zápisu poznámky neexistovali rozhodnutia súdov, ktoré nadväzovali na riešenie otázky platnosti prevodu vlastníckych práv na právneho predchodcu žalobcu J. B. (okrem rozsudku NS SR č. 1Sžr 46/2011), správnosť postupu žalovaného bola potvrdená aj neskoršími rozhodnutiami súdov, a to rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 27C 153/2010 zo dňa 22.08.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.09.2012, a v ktorom súd rozhodol tak, že neschválil právny úkon opatrovníka V. H., vykonaný v súvislosti s uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 23.03.2009 za opatrovanca Z. H. - konateľa spoločnosti L.M.FINANC, s.r.o. s J. B. (práve absencia tohto úkonu bola podstatou odôvodnenia rozhodnutia NS SR č. 1Sžr 46/2011 zo dňa 17.01.2012, ktorý bol podkladom na vykonanie napadnutého záznamu v katastrálnom operáte, pri ktorom bol zrušený vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam právneho predchodcovi žalobcu), ako aj rozsudkom Okresného súdu Trnava č. 26C 36/2012 zo dňa 11.04.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.07.2014, a ktorým súd zamietol žalobu JUDr. E. C., ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva práve k tým

nehnutelnostiam, ktorých sa týka aj toto konanie.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol v zmysle ust. § 250k ods. 1 O.s.p., keď procesne neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal a rovnako nepriznal trovy konania účastníkovi konania spoločnosti L.M.FINANC, s.r.o., pretože z ust. § 250k O.s.p. ako aj z ustálenej judikatúry NS SR vyplýva, že trovy konania možno priznať iba procesne úspešnému žalobcovi.

II.

Odvolanie žalobcu

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p..

Žalobca v dôvodoch odvolania namietal, že krajský súd svojim rozhodnutím ignoroval dvojnásobné rozhodnutie NS SR so záväzným právnym stanoviskom jeho postupu a rozhodnutia. Poukazom na skutkové okolnosti danej veci a právnym názorom najvyššieho súdu vyslovený v rozhodnutí sp. zn. ISžr/166/2012 z 29.10.2013, žalobca zdôraznil, že Krajský súd v Trnave predčasne rozhodol o zastavení súdneho prieskumu. Bolo preto úlohou súdu v ďalšom konaní sa vysporiadať s námietkami žalobcu (žalobné dôvody) a na ich základe rozhodnúť o podanej žalobe a vec vrátiť OÚ Trnava, odbor katastrálny, na vydanie negatívneho rozhodnutia.

Výtýkal krajskému súdu, že nepostupoval v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý mu po zrušení zastavujúceho uznesenia uložil preskúmať záznam správy katastra v rozsahu žalobných dôvodov. Dôvodil, že krajský súd ignoroval odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. ISžr/166/2012 v časti 18., v ktorom mu Najvyšší súd SR, ako súd odvolací, uložil v novom konaní vysporiadať sa so žalobnými dôvodmi, pričom zároveň v časti 19. naznačil svoje úvahy, v zmysle ktorých postup katastrálneho orgánu spočívajúci vo vykonaní záznamu podľa § 34 katastrálneho zákona viaže zákonodarca na splnenie striktných podmienok, pričom opúšťa vkladovú kombináciu založenú na dvoch fázach nadobúdania, t. j. titulus aquirendi a modus aquirendi. Žalobca ďalej zdôraznil, že predmetom súdneho prieskumu v prípade záznamu je práve splnenie zákonných podmienok na jeho vykonanie v zmysle § 34 katastrálneho zákona, /vydanie negatívneho rozhodnutia OÚ Trnava, odbor katastrálny/.

Namietal, že krajský súd ani v novom konaní nasledujúcom po zrušení jeho pôvodného uznesenia sa neriadil dôsledne názorom odvolacieho súdu, vôbec sa nezaoberal žalobnými dôvodmi, nevykonal súdny prieskum záznamu žalovaného v naznačenom rozsahu a smere. Tvrdil, že pretože napadnuté rozhodnutie krajského súdu nedáva zrozumiteľným spôsobom odpoveď na otázky nastolené žalobcom, hoci bol krajský súd k tomu zaviazaný skorším rozhodnutím súdu odvolacieho, dospel odvolací súd k potrebe zrušenia rozsudku krajského súdu, pretože tento svojim postupom odňal účastníkom ich možnosť konať pred súdom.

III.

Vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu žalobcu

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril účastník konania L.M.FINANC, s.r.o.. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu z jeho vecných a právnych záverov potvrdil.

V dôvodoch vyjadrenia účastník konania nesúhlasil s odvolacími námietkami žalobcu. Tvrdenia žalobcu považoval za účelové. Uviedol, že súd prvého stupňa jednoznačne opiera svoj rozsudok o dôsledné právne závery v súvislosti s dôslednou aplikáciou ustanovenia § 34 ods. 1 Katastrálneho zákona, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. ISžr/46/2011 zo dňa 17.01.2012, ďalej

rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 27C/153/2010 zo dňa 16.02.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.03.2012, ako aj rozsudkom Okresného súdu v Trnave pod sp. zn. 26C/36/2012-489 zo dňa 11.04.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/153/2013 zo dňa 27.05.2013, ktoré v spojení nadobudli právoplatnosť dňa 03.07.2014. Dal do pozornosti súdu ďalšie skutočnosti: 1.) Rozhodnutím Okresný úrad Trnava, predtým Správa katastra Trnava pod č. V 1055/09-04 zo dňa 04.12.2012, zamietla v neprospech právneho predchodcu žalobcu podľa ust. § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností z dôvodov uvedených v jeho odôvodnení; 2.) Ďalej rozsudkom Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 43Sp/9/2013-73 zo dňa 01.07.2014 bolo potvrdené rozhodnutie Okresného úradu Trnava, predtým Správy katastra Trnava pod č. V 1055/09-04 zo dňa 04.12.2012; 3.) Následne rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 8Sžr/95/2012-122 zo dňa 22.10.2015 bol rozsudok Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 43Sp/9/2013-73 zo dňa 01.07.2014 potvrdený. Predmetné rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 25.11.2015. Účastník konania rozhodnutia označené vyššie pre účely odvolacieho konania predložil v prílohe vyjadrenia.

Záverom účastník konania vyslovil názor, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny a odvolacie dôvody uvádzané žalobcom a jeho právnym zástupcom považuje za účelové, a preto sú splnené všetky zákonné podmienky na potvrdenie prvostupňového rozsudku odvolacím súdom postupom podľa ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 O.s.p..

Žalovaný správny orgán sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalobcu (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 1 S.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd prvého stupňa podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Správy katastra Trnava č. Z 567/12, zapísaného dňa 22.03.2012 pod číslom zmeny 1394/12, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie právneho predchodcu žalovaného a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť preskúmaného rozhodnutia napadnutého žalobou.

Predmetom preskúvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie Správy katastra Trnava sp. zn. Z 567/12, zapísaného dňa 22.03.2012 pod č. zmeny 1394/12, ktorým správa katastra podľa § 51 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. v spojení s § 159a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku vykonala výmaz vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, XXXX, na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr 46/2011 zo dňa 17.01.2012, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Správy katastra č. V 1055/09 zo dňa 03.04.2009, ktorým Správa katastra Trnava povolila vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom žaloby a ktoré mal nadobudnúť právny predchodca žalobcu.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

Odvolačný súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Odvolací súd považuje právne posúdenie preskúvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Aby neopakoval skutočnosti účastníkom známe, na zdôraznenie skutkových a právnych záverov k veci uvádza nasledovné.

Najvyšší súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že súd v procese súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť. Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (§ 247 ods. 2, 3 O.s.p.).

Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ktorými žalobca namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súdom môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa v danej veci v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného postupoval v súlade s procesnými pravidlami zákonodarcom nastolenými v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie, keď súdny prieskum rozhodnutia (záznamu) napadnutého žalobou vykonal v súlade s platnou právnou úpravou katastrálneho zákona. Odvolací súd po vykonaní súdneho prieskumu preskúmaného rozhodnutia pri aplikácii zákonnej úpravy katastrálneho zákona v spojení s právnou úpravou Občianskeho súdneho poriadku dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, a to, že žalobné námietky žalobcu neboli spôsobilé zvrátiť správnosť a zákonnosť vykonania preskúmaného záznamu.

V.

Právne posúdenie odvolacím súdom

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasťou okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98“ (I.ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právnou

záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

Práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "vklad"), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "záznam") a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len "poznámka"). Zápisom práv k nehnuteľnostiam sa rozumie vklad, záznam a poznámka. Zápisy práv k nehnuteľnostiam majú právotvorné, evidenčné alebo predbežné účinky podľa tohto zákona. (§ 4 katastrálneho zákona).

Vklad je úkon správy katastra; vkladom vzniká, mení sa alebo zaniká právo k nehnuteľnostiam. Záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Poznámka je úkon správy katastra, ktorý je určený na vyznačenie skutočností alebo pomeru vzťahujúceho sa na nehnuteľnosť alebo na osobu a ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. (§ 5 katastrálneho zákona).

V katastrálnom konaní sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, rozhoduje sa o zmenách hraníc katastrálnych území, o prešetrovaní zmien údajov katastra, o oprave chýb v katastrálnom operáte a o obnove katastrálneho operátu. (§ 22 ods. 1 katastrálneho zákona)

Podľa § 34 ods. 1, 2, 3 katastrálneho zákona práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcim na ich uspokojenie.

Ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, (Zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 568/2007 Z.z.) správa katastra vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka, § 44a a 159a Občianskeho súdneho poriadku.)

Na vykonanie záznamu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. (Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Podľa § 35 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra vykoná záznam bez návrhu, prípadne na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby.

Podľa § 36 ods. 1, 2 katastrálneho zákona správa katastra posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či obsahuje náležitosti

podľa tohto zákona.

Ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, správa katastra vykoná záznam do katastra.

Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že zákonodarca zveril do právomoci správy katastra ako orgánu štátnej správy na úseku katastra zapisovať do katastra práva k nehnuteľnostiam vkladom práv k nehnuteľnostiam (§§ 28 a nasl.), záznamom práv k nehnuteľnostiam (§§ 34 a nasl.) a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam (§§ 38 a nasl.), považujúc tieto právne inštitúty za zápis s právotvornými, evidenčnými alebo predbežnými účinkami v zmysle právnej úpravy ustanovenej v katastrálnom zákone.

Na základe verejných listín a iných listín zákonodarca zveril do právomoci správy katastra záznamom vykonať zápis práv k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, príklepom licitátora na verejnej dražbe, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notárom, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku. Záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Správa katastra vykoná záznam z úradnej povinnosti bez návrhu, ak výkonom činnosti zistí skutočnosť podmieňujúce vykonanie zápisu práv k nehnuteľnostiam záznamom. Záznam správa katastra je oprávnená vykonať aj na návrh vlastníka alebo inej oprávnenej osoby. Na vykonanie záznamu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní -správny poriadok.

V zmysle právnej úpravy katastrálneho zákona správa katastra je ako orgán štátnej správy súčasťou výkonnej moci štátu a je v jej kompetencii rozhodovať, či sú splnené podmienky na vykonanie zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra na základe záznamu, v rámci ktorého procesu správa katastra posudzuje, či predložená verejná listina alebo iná listina je bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či obsahuje náležitosti podľa katastrálneho zákona. Ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, správa katastra záznam do katastra je povinná vykonať.

Vychádzajúc zo skutkových zistení daného prípadu vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného a právnej úpravy katastrálneho zákona ustanovujúcej podmienky zápisu práv k nehnuteľnostiam záznamom, odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že v danom prípade správa katastra postupovala v súlade s právnou úpravou ustanovenou v §§ 34 a nasl. katastrálneho zákona, keď po doručení rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr 46/2011 z 17.01.2012 dospela k záveru, že predmetný rozsudok súdu je verejnou listinou spôsobilou na vykonanie záznamu č. Z 567/12 zapísaného dňa 22.03.2012 pod číslom zmeny 1394/12 (žalobou napadnutého).

Správa katastra vykonaním záznamu, žalobou napadnutého, realizovala svoje zákonné oprávnenie v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy aplikujúc právnú úpravu ustanovenú v §§ 34 a nasl. katastrálneho zákona v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy, keďže po doručení rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr 46/2011 z 17.01.2012 mala preukázať, že uvedeným rozsudkom najvyšší súd zrušil rozhodnutie Správy katastra v Trnave č. V 1055/09 zo dňa 03.04.2009, ktorým správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, na základe ktorého sa stal vlastníkom nehnuteľnosti J., ktorý následne ako predávajúci previedol kúpnopredajnými zmluvami tieto nehnuteľnosti na žalobcu. Vklad vlastníckeho práva pre žalobcu bol vykonaný rozhodnutiami Správy katastra Trnava č. V 5258/10 a č. V 5257/10, pričom na LV č. XXXX a LV č. XXXX bola uvedená poznámka, ktorá informovala o tom, že Okresná prokuratúra v Trnave podala návrh na preskúmanie rozhodnutia Správy katastra o povolení vkladu č. V 1055/09. Správa katastra pri zápise práv k predmetným nehnuteľnostiam záznamom postupovala nielen v súlade s katastrálnym zákonom, ale tiež v súlade s právnou úpravou ustanovenou v Občianskom zákonníku (§ 123 a nasl.), v zmysle ktorej oprávnenie nakladať teda aj scudzovať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zákonodarca zveruje len vlastníkovi týchto nehnuteľností. Právnú úpravu týchto právnych predpisov na daný prípad správa

katastra aplikovala taktiež v súlade s čl. 1 ods. 1 ústavy, keďže svojim postupom, ktorým v katastri záznamom zapísala práva k predmetným nehnuteľnostiam tak, aby boli v súlade so skutkovým a právnym stavom existujúcim pred rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam č. V 1055/09, keďže v dôsledku zrušenia tohto rozhodnutia súdom, J. B. ako kupujúci nenadobudol vlastnícke práva k predmetným nehnuteľnostiam, a preto ich nemohol scudzovať, zabezpečovala materiálnu istotu pri nadobúdaní a scudzovaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam len od vlastníka predmetných nehnuteľností.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že správa katastra pri vykonaní zápisu práv k predmetným nehnuteľnostiam žalobou napadnutým záznamom postupovala v súlade so zákonom, vychádzajúc z logického a ústavne konformného výkladu ustanovení katastrálneho zákona v spojení s ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

Pokiaľ žalobca v dôvodoch odvolania proti rozsudku súdu prvého stupňa namietal, že krajský súd svojim rozhodnutím ignoroval dvojnásobné rozhodnutie NS SR so záväzným právnym stanoviskom jeho postupu a rozhodnutia, keďže sa náležite nevysporiadal so žalobnými dôvodmi, ako aj náležite neposúdil, či v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre vykonanie záznamu v zmysle § 34 katastrálneho zákona, odvolací súd považoval jeho námietky za nedôvodné. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu krajského súdu potvrdzujú, že súd prvého stupňa vykonal súdny prieskum žalobou napadnutého záznamu v intenciách názoru najvyššieho súdu, vysloveného v zrušujúcom rozhodnutí a svoje skutkové zistenia a právne závery v napadnutom rozsudku aj náležite odôvodnil v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 157 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p..

Najvyšší súd z dôvodov uvedených vyššie nepovažoval námietky žalobcu vznesené v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa za relevantné na vyhoviecie jeho odvolacieho návrhu, a preto pokiaľ súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1, 2 a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

Odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1 v spojení s § 492 ods. 2 S.s.p., pretože žalobca v tomto konaní nemal úspech a účastníkovi konania náhradu trov preskúmvacieho konania zákonodarca nepriznáva.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.